

Karar Sayısı : 2016/9538

Ekli “Kredi Garanti Kurumlarına Sağlanan Hazine Desteğine İlişkin Karar”ın yürürlüğe konulması; Başbakan Yardımcılığı (Hazine Müsteşarlığı)’nın 20/10/2016 tarihli ve 29710 sayılı yazısı üzerine, 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine göre, Bakanlar Kurulu’nca 31/10/2016 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

Binali YILDIRIM
Başbakan

N. CANIKLI
Başbakan Yardımcısı

N. AĞBAL
Başbakan Yardımcısı V.

N. KURTULMUŞ
Başbakan Yardımcısı

Y. T. TÜRKES
Başbakan Yardımcısı

V. KAYNAK
Başbakan Yardımcısı

B. BOZDAĞ
Adalet Bakanı

F. B. SAYAN KAYA
Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

Ö. ÇELİK
Avrupa Birliği Bakanı

F. ÖZLÜ
Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

M. MÜEZZİNOĞLU
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

M. ÖZHASEKİ
Çevre ve Şehircilik Bakanı

M. ÇAVUŞOĞLU
Dışişleri Bakanı

N. ZEYBEKCI
Ekonomi Bakanı

B. ALBAYRAK
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

A. Ç. KILIÇ
Gençlik ve Spor Bakanı

F. ÇELİK
Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

B. TÜFENKCI
Gümrük ve Ticaret Bakanı

S. SOYLU
İçişleri Bakanı

L. ELVAN
Kalkınma Bakanı

N. AVCI
Kültür ve Turizm Bakanı

N. AĞBAL
Maliye Bakanı

İ. YILMAZ
Millî Eğitim Bakanı

F. IŞIK
Millî Savunma Bakanı

V. EROĞLU
Orman ve Su İşleri Bakanı

R. AKDAĞ
Sağlık Bakanı

A. ARSLAN
Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

KREDİ GARANTİ KURUMLARINA SAĞLANAN HAZİNE DESTEĞİNE İLİŞKİN KARAR

BİRİNCİ BÖLÜM Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Kararın amacı; 19/10/2005 tarihli ve 2005/9617 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Tanımı, Nitelikleri ve Sınıflandırılması Hakkında Yönetmelik ile tanımlanan KOBİ vasfını haiz işletmeler ve KOBİ kapsamında sayılan esnaf ve sanatkâr, serbest meslek mensubu, tarımsal işletme ve çiftçiler ile KOBİ tanımı dışında kalan diğer yararlanıcıların finansmana erişim imkânlarının kolaylaştırılması ve geliştirilmesini sağlamak için, kredi garanti kurumlarına ortak olan ve 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan bankalar ile 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu kapsamında yetkilendirilen finansal kiralama şirketlerine Hazine Müsteşarlığı tarafından sağlanacak desteğe ilişkin usul ve esasların düzenlenmesidir.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Karar, 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun geçici 20 nci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Kararın uygulanmasında;

- a) Bakan: Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanı,
- b) Destek: Kurumun bu Karar kapsamında sağlayacağı kefaletler için Müsteşarlık tarafından 4749 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi gereğince sağlanan kaynağı,
- c) Donuk alacak: 5411 sayılı Kanunun 53 üncü maddesi uyarınca yürürlüğe konulan düzenlemelerde belirlenen ölçütlere göre donuk alacak olarak sınıflandırılan alacaklar ile 24/12/2013 tarihli ve 28861 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketlerinin Muhasebe Uygulamaları ile Finansal Tabloları Hakkında Yönetmelik hükümleri uyarınca “Tasfiye Olunacak Alacaklar ile Zarar Niteliğindeki Alacaklar” hesabında izlenen alacakları,
- ç) Kefalet: Kurum tarafından yararlanıcıların finansmana erişim imkânlarının geliştirilmesi için verilen teminat ve/veya garantileri,
- d) Komisyon: Yararlanıcıdan kefalet sisteminin işletilmesi amacıyla Kurum tarafından tahsil edilen ücreti,
- e) Kredi: Kredi verenlerin bireysel krediler hariç 5411 sayılı Kanunun 48 inci maddesi çerçevesinde ilk defa veya ilave olarak kullanacakları, yenileyecekleri, yeniden vadelendirecekleri veya yapılandıracakları TL ve/veya döviz cinsinden ve/veya dövize endeksli nakdi ve gayrinakdi kredileri,
- f) Kredi verenler: Kredi garanti kurumlarına ortak olan ve 5411 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinde tanımlanan bankalar ile 6361 sayılı Kanun kapsamında yetkilendirilen finansal kiralama şirketlerini,
- g) Kurum: Müsteşarlık ile protokol imzalaması kaydıyla Kredi Garanti Fonu A.Ş.’yi,
- ğ) Müsteşarlık: Hazine Müsteşarlığını,

h) Portföy garanti sistemi: Kredi verenlere Kurumun tahsis ettiği kredi limiti üzerinden, yararlanıcının kredi değerliliğine ilişkin Kurum tarafından ilave bir inceleme yapılmaksızın, kredi verenler aracılığıyla sağlanan Hazine destekli kefalet sistemini,

ı) Tazmin: Yararlanıcının temerrüde düşen kredisinin donuk alacağı dönüşmesi için gereken 90 günlük sürenin geçmesi ve kredi verenin kanuni takibe başlaması halinde Kurum tarafından kredi verenlere ödemenin gerçekleştirilmesini,

i) Tazmin üst limiti: Kurum tarafından kredi verenlere tahsis edilen kredi limiti üzerinden hesaplanan tazminin azami tutar veya oranını,

j) Temerrüt: Kefalet kapsamındaki kredinin anapara veya faizinin/kar payının/kira tutarının yararlanıcı tarafından vadesinde geri ödenmemesi durumunu,

k) Teminat: Hazine desteği kapsamında Kurum tarafından verilen kefaletler karşılığında kredi verenlerce kullanılan kredilerin geri ödenmemesi riskine karşılık temerrüde düşen Kurum alacağının tamamen veya kısmen güvence altına alınmasını sağlayan ve kredi verenler tarafından doğrudan yararlanıcıdan ya da Kurum hariç yararlanıcı lehine kefalet alınmış gerçek ya da tüzel kişilerden alınan her türlü hak ve alacaklar ile garantileri, kefaletleri ve üçüncü kişilerce verilmiş her türlü nakdi veya gayrinakdi varlıkları,

l) Yararlanıcı: KOBİ vasfını haiz işletmeler ve KOBİ kapsamında sayılan esnaf ve sanatkâr, serbest meslek mensubu, tarımsal işletme ve çiftçiler ile KOBİ tanımı dışında kalan diğer işletmeleri, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Usul ve Esaslar

Hazine desteğinin kullanılmasına ilişkin genel şartlar

MADDE 4- (1) Müsteşarlığın sağlayacağı destek, aşağıdaki genel usul ve esaslar çerçevesinde kullanılır.

a) Yararlanıcılara ilişkin hususlar:

1) Yararlanıcı ile yararlanıcı ve/veya ortaklarının ayrı ayrı ya da birlikte % 25 ve üzeri hisse ile ortak olduğu şirketlerin, krediye başvuru sırasında iflas, fesih, iflas erteleme ve konkordato sürecinde olmaması.

2) Yararlanıcının, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 22/A maddesi kapsamında vergi dairesine ve 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 90 ncı maddesinin altıncı fıkrası kapsamında Sosyal Güvenlik Kurumuna vadesi geçmiş borcunun olmaması, bu alt bentte sayılan kapsamda borcu olması durumunda ise bu borcun Kurum tarafından Hazine desteği ile kefalet sağlanan krediden, borcun kredinin %20'sini aşmaması şartıyla öncelikli olarak ödenmesi veya söz konusu borcun yeniden yapılandırılmış olması ve yapılandırmanın bozulmamış olması.

3) Yararlanıcının kredilerinin donuk alacak olarak sınıflandırılmamış olması.

4) Portföy garanti sistemi dışında kalan yararlanıcılara ilişkin kredi derecelendirme notlarının kredi verenler tarafından Kuruma gönderilmiş olması.

5) Bu bendin (2) numaralı alt bendinin uygulanması sırasında, bu Karar kapsamında kullanılan tüm krediler için, ilgili kurumlardan kredi kullanımından 30 gün öncesine kadar alınan belgeler geçerli kabul edilir.

b) Sağlanacak kefaletlere ilişkin hususlar:

1) Bu bendin (2) numaralı alt bendinde yer alan kefalet limitini aşmamak kaydıyla, yararlanıcıların kefalet başvuru süresi 31/12/2020 tarihinde sona erer. Bu süre Bakanlar Kurulu tarafından en fazla 5 yıl olmak üzere tekrar uzatılabilir.

2) Bu Karar kapsamında Kurum tarafından verilecek kefaletlerin toplam bakiye tutarı 20 milyar TL'yi aşamaz. 4749 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi uyarınca Müsteşarlık tarafından Kuruma aktarılabilecek kaynağın tutarı 2 milyar TL ile sınırlıdır.

3) Kurum, verdiği kefaletler karşılığı, KOBİ tanımını haiz yararlanıcılardan yıllık kefalet bakiyesi üzerinden azami %1, KOBİ tanımı dışında kalan yararlanıcılardan ise azami %2 komisyon tahsil eder. Bu komisyondan Kuruma bırakılacak tutar 50 baz puanı aşmamak kaydıyla protokolle belirlenir.

4) İşletme kredilerinin vadesi asgari 6 ay, azami 5 yıldır. Yatırım kredilerinin vadesi asgari 6 ay, anapara ödemesiz dönemi en fazla 3 yıl olmak üzere azami 10 yıldır. Ödemesiz döneme ilişkin faizlerin azami 1 yıllık dönemler sonunda tahakkuk ve tahsil edilmesi esastır.

5) Sağlanan kefalet tutarı, KOBİ tanımını haiz yararlanıcılarda kredinin tazmin tarihindeki anapara bakiyesi ile temerrüt faizi hariç olmak üzere faiz/kar payı/kira tutarı ödemeleri toplamının azami %85'ini, KOBİ tanımı dışında kalan yararlanıcılarda %75'ini geçemez. Ancak, KOBİ tanımı dışında kalan ihracatçı yararlanıcılar için bu oran azami %85 olarak uygulanır. KOBİ tanımını haiz ve KOBİ tanımı dışında kalan ihracatçı yararlanıcıların ihracatın finansmanına ilişkin kefalet taleplerinin Eximbank kanalı ile olması durumunda ise bu oran % 100'e kadar artırılabilir. Müsteşarlık, kredi verenler için azami %10'a kadar tazmin üst limiti belirlemeye yetkilidir.

6) Her bir yararlanıcı için kefalet limiti, KOBİ tanımını haiz yararlanıcılarda azami 3 milyon ABD Doları, KOBİ tanımı dışında kalan yararlanıcılar için ise azami 50 milyon ABD Doları olmak üzere protokol ile belirlenir.

7) Döviz cinsinden ve dövize endeksli kredilere kefalet sağlanırken limit hesaplamalarında kefalet kararının verildiği tarihteki ve komisyon hesaplamalarında komisyonun ödenme tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) döviz alış kuru esas alınır.

8) TCMB tarafından alım satımı yapılmayan diğer döviz cinsi kredilere kefalet sağlanırken limit hesaplamalarında kefalet kararının verildiği tarihteki ve komisyon hesaplamalarında komisyonun ödenme tarihindeki TCMB çapraz kuru esas alınır. TL cinsi kredilere kefalet sağlanırken limit hesaplamalarında kefalet kararının verildiği tarihteki TCMB döviz alış kuru esas alınır.

9) Aynı limit içerisinde kalmak kaydıyla kefalet sağlanan kredilerden yapılan tahsilat ölçüsünde kefalet sağlanmaya devam edilir. Ancak, temerrüde düşen kredilerden tahsil edilmemiş tutarlar limite dâhil edilir.

Hazine desteğinin uygulama esasları

MADDE 5- (1) Kurum, kredi verenler tarafından alınmış olan veya alınacak teminatlardan başka teminat aramaz. Kurum, bu teminatlara kefaleti oranında ortak olur.

(2) Kurum, portföy garanti sistemi dışında verilecek kefaletler için kredi verenler tarafından yararlanıcıların kredi değerliliği konusunda gönderilen kredi derecelendirme notlarını kendi kriterleri çerçevesinde değerlendirerek kefalet başvurularının kabul veya reddine karar verir.

Temerrüt, tazmin ve diğer hususlar

MADDE 6- (1) Temerrüt sonrası takip süreçleri kredi verenlerce yürütülür. Eximbank aracılığı ile %100 kefalet sağlanan ihracatçı kredilerinin temerrüt sonrası takip işlemleri Kurum tarafından yürütülür.

(2) Temerrüt durumunda Kurum, kredinin anapara bakiyesi ile temerrüt faizi hariç faiz/kar payı/kira tutarı ödemelerini ve 90 günlük bekleme süresi boyunca uygulanan

gecikme/ceza faizi hariç akdi faiz/kar payı/kira tutarı oranından hesaplanacak faiz/kar payı/kira tutarını kefaleti oranında tazmin eder. Gayrinakdi kredinin tazmininde 90 günlük bekleme süresi boyunca nakit kredi faiz/kar payı/kira tutarı oranı uygulanır.

(3) Döviz cinsinden ve dövizle endeksli kredilere ilişkin işlemlerinde ödeme tarihindeki TCMB döviz alış kuru esas alınır. TCMB tarafından alım satımı yapılmayan diğer döviz cinsi kredilere ilişkin tazmin işlemlerinde ödeme tarihindeki TCMB çapraz kuru esas alınır.

(4) Temerrüt durumunda teminatların nakde çevrilmesine ve kanuni takibe ilişkin işlemler kredi verenler tarafından yürütülür ve kredi verenlerin nakde çevrilen teminatlar ve takip neticesinde elde ettiği tahsilat, tazmin edilen kefalet oranında Kuruma aktarılır. Kanuni takip masrafları kredi veren ile Kurum arasında sağlanan kefalet oranında paylaşılır. Eximbank aracılığı ile %100 kefalet sağlanan ihracatçı kredilerinin temerrüde düşmesi durumunda teminatların nakde çevrilmesine ve kanuni takibe ilişkin işlemler Kurum tarafından yürütülür.

(5) Kurum, tazmin yükümlülüklerini yerine getirmek için sağlanan desteği ayrı bir hesapta takip eder. Müsteşarlık sağlayacağı destek kapsamında nakit ya da özel tertip devlet iç borçlanma senetlerinden erken itfa edilen tutarları destek hesabına transfer eder.

(6) Kurumun tazmin sorumluluğu ortadan kalktığına destek ve işletme hesaplarında yer alan bakiyeler ve ileride yapılacak tahsilat, merkezi yönetim bütçesine gelir kaydedilir.

(7) Kurum; yararlanıcılara, destekten yararlanacak kredilere ilişkin koşullara, sağlanacak kefaletlere, başvuruların değerlendirilmesi ve kabulüne ilişkin hususlar ile istenilecek belgelere, temerrüt, tazmin, kanuni takip, tahsilat ve diğer hususlara ilişkin prensip ve uygulamaları temel bankacılık uygulamaları ile uyumlu olmak kaydıyla belirlemeye yetkilidir. Kredi verenler, Kurumun onayını almak suretiyle, bu Karar kapsamında sağlanan kredilerden doğan alacaklar ile ilgili olarak takibe konu teminatların rayiç değerlerinden veya icra yoluyla satışından, alacakların kısmen veya tamamen tahsil edilemeyeceğinin ve zararın giderek daha fazla artacağına ilişkin anlaşılması halinde ya da tahsil kabiliyetini artırabilmek amacıyla Kurum tarafından tazmin edilen tutardan iskonto yapılmaması kaydıyla, faiz/kar payı/kira tutarından iskonto yapmak veya tamamen vazgeçmek, alacakları aynı, nakdi ya da tahsil şartına bağlı bir bedel karşılığı devir ve temlik etmek, alacağı yeniden itfa planına bağlamak dâhil borçlu yararlanıcı ve kefilleri ile yeni protokoller yapmak, yapılacak protokol ile yeni itfa planına bağlanacak alacakların para biriminde değişiklikler yapmak, gerektiğinde yapılan protokole bağlı olarak kanuni takibi sözleşme süresince durdurmak veya neticesiz bırakmak, teminatlar ya da sonradan icra marifetiyle edinilen varlıklar üzerinde muhafaza tedbirinin uygulanıp uygulanmamasına karar vermek ile yürürlükte olan mevzuat çerçevesinde tahsil kabiliyetini artırmaya yönelik her türlü uygulamayı yapmaya yetkilidir.

İşletme hesabı

MADDE 7- (1) Yararlanıcılardan tahsil olunan kefalet komisyonları ile temerrüde düşen kefalet işlemlerinden idari veya kanuni takip neticesinde teminatların paraya çevrilmesi dâhil yararlanıcıdan ya da kefillerinden her türlü takip sonucunda elde edilen tahsilat ile Kurumun tazmin yükümlülüklerini yerine getirmek üzere Müsteşarlık tarafından destek hesabından yapılan aktarımlar işletme hesabı adı altında açılan ayrı bir hesapta toplanır. Kurum, kanuni takip masraflarını bu hesaptan öder.

(2) Müsteşarlık işletme hesabındaki tutarın 5 milyon TL'nin altına düşmesi durumunda işletme hesabına hesap bakiyesi 20 milyon TL'ye ulaşana kadar destek hesabı aracılığı ile aktarım yapmaya yetkilidir.

İzleme ve denetim

MADDE 8- (1) Kurum, Müsteşarlıkça talep edilecek her türlü bilgi ve belgeyi Müsteşarlığa vermekle yükümlüdür.

(2) Kurum, yılda bir defa masrafları Kurum tarafından karşılanmak üzere, bir bağımsız denetim şirketi aracılığı ile denetlenir ve denetim raporu Müsteşarlığa sunulur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Portföy Garanti Sistemi

Portföy garanti sistemi kapsamında Hazine desteği kullanılması

MADDE 9- (1) Müsteşarlık bu Karar hükümleri doğrultusunda Kurum tarafından kredi verilene tahsis edilen kredi limiti üzerinden belirlenen azami kefalet oranı ve tazmin üst limitine uygun olarak kredi verenler tarafından yararlanıcılara kullanılan kredi işlemlerinden kaynaklanan tazminleri karşılar.

(2) Müsteşarlık, portföy garanti sistemi aracılığı ile muhtelif sektör ve yararlanıcı gruplarında uygulanmak üzere 4 üncü ve 5 inci maddelerde belirtilen genel usul ve esaslara bağlı kalmak şartıyla kefalet verilen kredi vadesini, tazmin üst limitini, kefalet oranını, komisyon tutar ve/veya oranı ile başvuru ücretlerini belirlemeye ve değiştirmeye yetkilidir.

(3) Müsteşarlık, Kurum tarafından kredi verilene tahsis edilen kredi limiti üzerinden azami %10'a kadar tazmin üst limiti belirlemeye yetkilidir.

Hazine desteğinin uygulama esasları

MADDE 10- (1) 4 üncü ve 5 inci maddelerde belirtilen hususlara bağlı kalmak şartıyla portföy garanti sistemi için Hazine desteğinin uygulama esasları Müsteşarlık tarafından belirlenir.

Temerrüt, tazmin ve diğer hususlar

MADDE 11- (1) Temerrüt ve tazmin süreleri ile bunlara ilişkin uygulama esasları, 6 ncı maddeye bağlı kalmak şartıyla Müsteşarlık tarafından belirlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM Son Hükümler

Protokol

MADDE 12- (1) 4 ila 11 inci maddelerde yer alan genel usul ve esasların ayrıntıları ile kefalet işlemleri kapsamında alınacak başvuru ücretleri ve diğer masraflara ilişkin hususlar Müsteşarlık ve Kurum arasında imzalanacak protokolle belirlenir. Protokolün şartlarını tespit etmeye ve bu şartlar çerçevesinde taahhütte bulunmaya Bakan yetkilidir. Söz konusu protokol ve ilgili dokümanlara dair her türlü hazırlık, temas ve müzakereler Müsteşarlık tarafından yürütülür ve sonuçlandırılır.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 13- (1) 25/2/2015 tarihli ve 2015/7331 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Kredi Garanti Kurumlarına Sağlanacak Hazine Desteğine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Karar yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Kararın yürürlüğe girdiği tarihten önce, 14/7/2009 tarihli ve 2009/15197 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Kredi Garanti Kurumlarına Sağlanacak Hazine Desteğine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Karar ile 25/2/2015 tarihli ve 2015/7331 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında Kurum tarafından verilmiş olan kefaletler aynı koşullarda devam eder. Müsteşarlık ile Kurum arasındaki protokol yenilenene kadar hâlihazırdaki protokol geçerlidir.

GEÇİCİ MADDE 2- (1) 2015/7331 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 11 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan hükümler 31/12/2017 tarihine kadar uygulanmaya devam eder.

GEÇİCİ MADDE 3- (1) 2015/7331 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının geçici 2 nci maddesinde yer alan hükümler 31/12/2016 tarihine kadar uygulanmaya devam eder.

Yürürlük

MADDE 14- (1) Bu Karar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 15- (1) Bu Karar hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.